

γραβαλιάρης ἐπίθ. Πελοπν.

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ρ ά β α λ ο (II) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι ά ρ η ς.

Θορυβώδης, ἐπὶ ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα παράγουν μεγάλην βοήν ἔνεκα τῶν πολλῶν λίθων τῆς κοίτης του.

γραβαλίδι τό, Α. Ρουμελ. (Μικρὸ Μοναστήρ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ρ ά β α λ ο (II) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι δ ι.

Σχωπτικῆς συνήθως σημασίας, τὸ τελευταῖον τέκνον οἰκογενείας.

γραβαλίζω Ζάκ. (Κερ. Μαχαιρᾶδ. κ.ά.). Ἡπ. (Τσαμαντ.) Θεσσ. (Συκαμν.) Κέρκ. (Ἵορος Συναρᾶδ. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Ἡλ. Μάν. Μεσσην.)— Α. Καρκαβίτσ., Παλ. ἀγάπ., 29 γραβαλίζον Μακεδ. (Βλάστ. Γήλοφ. Κοζ.) γραβαλάω Κέρκ. γραβαλῶ Θεσσ. (Ἵολυμπ.) γραβαλινῶ Μακεδ. (Κοζ.) γραβαλινάου Μακεδ. (Βλάστ. Δεσκάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ρ ά β α λ ο (I), τὸ ὅπ. βλ.

1) Ἀνακινῶ ἢ ἀποσύρω μὲ τὸ γ ρ ά β α λ ο ν τοὺς πυρωμένους ἄνθρακας τοῦ φούρνου Ζάκ. Πελοπν. (Μάν.) 2) Ἀνακινῶ μὲ τὸ γ ρ ά β α λ ο ν τὴν ἀπλωμένην εἰς τὸ ἄλῳνι σταφίδα, διὰ νὰ ξηρανθῇ καλύτερον ἢ διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν οἱ ποδίσκοι ἀπὸ τὰς ρῶγας Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. Ἡλ.)— Α. Καρκαβίτσ., ἐνθ' ἂν.: Φέρ' τὸ γράβαλο νὰ γραβαλίσω τὴ σταφίδα Ζάκ. Αὔριο πρέπει νὰ γραβαλίσουμε, γιὰτὶ παραψήθηκε ἡ σταφίδα Μαχαιρᾶδ. Πᾶρε τὸ γράβαλο καὶ πάγαινε νὰ γραβαλίσῃς τὴ σταφίδα 'ς τ' ἄλῳνι Γαργαλ. Ἀρχισα νὰ γραβαλίζω, γιὰ νὰ σωριάσω τὸ πρῶτο χέρι Α. Καρκαβίτσ., ἐνθ' ἂν. 3) Συγκεντρώνω τι μὲ τὸ γ ρ ά β α λ ο ν Κέρκ. (Συναρᾶδ.) 4) Σκαλίζω, ξύω Θεσσ. (Ἵολυμπ.) Κέρκ.: Παροιμ. Ἡ κόττα γραβαλίζουδας βγάνει τὸ φίδι καὶ τὴν δρώει (ἐπὶ τῶν δι' ἀτύπων ἐνεργειῶν προκαλούντων τὴν ἐαυτῶν καταστροφὴν) Κέρκ. Συνών. Παροιμ. Σ κ ά β ο ν τ α ς ἡ κόττα μὲ τὰ νύχια τῆς βγάνει τὰ ἴδια τῆς τὰ μάτια. 5) Θραύω τοὺς βῶλους τοῦ χῶματος καλλιεργηθέντος ἀγροῦ Ἡπ. (Τσαμαντ.) Κέρκ. (Συναρᾶδ.) Συνών. β ω λ ο κ ο π ῶ, κ υ λ ῶ. β) Μασῶ Μακεδ. (Βλάστ. Γήλοφ. Κοζ. κ.ά.): Δὲ μπουρῶ νὰ γραβαλήσου τοῦ φουμι Μακεδ. Τοῦ σθ' ἄλλι γραβαλνάει ἓνα κόκκαλον Βλάστ. || Φρ. Νὰ σὶ γραβαλήσ' οὐ λύκους (= νὰ σὲ ξεσκίσῃ ὁ λύκος· ἀρά) Κοζ. 6) Μεταφ., θωπεύω γυναῖκα εἰς ὅλον τῆς τὸ σῶμα Κέρκ. (Συναρᾶδ.): Ἀφοῦ τὴ γραβάλιζε τόσο γαιρό, ἐξέκοψε (= τὴν ἐγκατέλειψε). Συνών. π α σ π α τ ε ῦ ω. 7) Κακολογῶ τινα Μακεδ. (Δεσκάτ.) 8) Κεντρίζομαι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ πράξω τι Θεσσ. (Συκαμν.): Μὶ γραβαλίζ' ν' ἀνιβῶ θαπάν' τοῦ β' νό.

γραβάλισμα τό, Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ. κ.ά.) Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ ά β α λ ί ζ ω.

Τὸ τρίψιμον τῆς ξηρᾶς σταφίδος εἰς τὰ ἄλῳνι μὲ τὸ γ ρ ά β α λ ο, διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν οἱ ποδίσκοι ἀπὸ τὰς ρῶγας ἐνθ' ἂν.

γραβαλιστὰ ἐπίρρ. Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γ ρ ά β α λ ι σ τ ό ς.

Γράβδην, τσουγγρανιστά.

γράβαλο τό, (I) Ἀθῆν. Ἀντίπαξ. Ζάκ. Ἡπ. (Μαργαρ. Κούρεντ.) Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Κέρκ. (Ἵορος Συναρᾶδ.) Κεφαλλ.

Λευκ. Ὁθων. Παξ. Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Δίβρ. Θουρ. Ἡλ. Κερπιν. Κορών. Λάλ. Τριφυλ. Φιγάλ.) γράβαλον Ἡπ. (Ἀγναντ. Μελιγγ. Πράμαντ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Παρνασσ.) γραβάλι Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Στερελλ. (Φτελ.) γράφαλο Ἀνδρ. Πελοπν. (Ἡλ.) γράβαλο Σαλαμ. γράβανο Πάρ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) γρέβιλον Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.) γράβαλος ὁ, Ζάκ. Ἡπ. (Πάργ. κ.ά.) Κέρκ. (Γαστούρ.) Πελοπν. (Δυρράχ. Κόκκιν. Μεσσην.) γράβαλους Ἡπ. (Κουκούλ.) γράβαλος Πελοπν. (Μεσσην.) γράβαλους Ἡπ. (Δωδών.) γραβάλα ἡ, Ζάκ. (Κερ.) γραβούλα Θράκ. (Μέτρ.) γραβουλα Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ *gramola* = ἐργαλεῖον κατὰλληλον διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν καννάβεως ἢ λίνου.

1) Γεωργικὸν ἐργαλεῖον ἐκ σιδηροῦ ἢ ξυλίνου διαπύγματος, φέροντος ὀδόντας, προσηρμοσμένου εἰς τὸ ἄκρον κομποῦ πρὸς περισυλλογὴν τῶν λιθαρίων τῶν ἀγρῶν ἢ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ζιζανίων ἢ τὸν καθαρισμὸν τοῦ σωροῦ τῶν σιτηρῶν μετὰ τὸν ἄλωνισμὸν ἀπὸ τοὺς μὴ τελείως τριβέντας στάχους Ἀντίπαξ. Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Ἡπ. (Ἀγναντ. Δωδών. Κουκούλ. Μελιγγ. Πάργ. Πράμαντ. Ραδοβύζ. Σούλ.) Θράκ. (Μέτρ.) Κέρκ. (Γαστούρ. Ἵορος. Συναρᾶδ.) Κεφαλλ. Ὁθων. Παξ. Πελοπν. (Δυρράχ. Κερπιν. Κορών. Λάλ. Τριφυλ. Φιγάλ.) Σαλαμ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Καλοσκοπ. Παρνασσ. Φτελ.): Ἡμῶν 'ς τὸ Λιβάδι καὶ πάστρενα τσι ἐλιές μὲ τὸ γράβαλο Ὁθων. Καθάρισ' τ' ἄλῳνι μὲ τὸ γράβαλο Κερπιν. Καλὰ θὰ νὰ ἦταν νὰ εἶχαμαν κ' ἓνα γράβαλον, γιὰ νὰ μαζέψουμε τὰ μ' κρὰ λ' θάρια ἀπουπάνου ἀπὸ τοῦ χῶμα Κουκούλ. Συνών. ξ ύ σ τ ρ α, τ σ ο υ γ γ ρ ά ν α, χ τ έ ν ι. 2) Ἐργαλεῖον τῶν σταφιδοπαραγωγῶν, φέρον κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον ὀδόντας, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνακινοῦν τὴν σταφίδα κατὰ τὴν ἀποξήρανσιν πρὸς ἀποχωρισμὸν τῶν ποδίσκων ἀπὸ τὰς ρῶγας Ζάκ. (Κερ. κ.ά.) Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Ἡλ. Θουρ. Τριφυλ.): Φέρ' τὸ γράβαλο ἐδῶ νὰ γραβαλίσω τὴ σταφίδα Ζάκ. 3) Σιδηροῦν ἐργαλεῖον μετὰ ξυλίνης ἐνίοτε λαβῆς, διὰ τοῦ ὁποίου καθαρίζουν τὸν πυρακτωθέντα κλίβανον ἀπὸ τῶν ἀνθράκων ἢ μετακινοῦν τὰ ἐντὸς τοῦ κλίβανου μεταλλικὰ ἀγγεῖα, ἅτινα χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν ἐψῆσιν φαγητῶν Ἀθῆν. Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ. κ.ά.) Ἡπ. (Κούρεντ. Μαργαρ.) Κεφαλλ. Λευκ. Παξ. Πελοπν. (Βερεστ. Κάμπος Λακων. Κόκκιν. Λογγ. Μεσσην. Τριφυλ.): Δῶσε μου τὸ γράβανο νὰ τραυήξω τὴ θράκα Κάμπος Λακων. Ἀνακάτωσε μὲ τὸ γράβαλο τὴ χόβολ' Λευκ. Φέρε τὸ γράβαλο νὰ ξεπαντίσωμε τὸ φούρνο (νὰ ξεπαντίσωμε=νὰ μαζέψουμε ἄνθρακες καὶ στάχτη ἀπὸ τίς μπάντες, τὰ πλάγια τοῦ φούρνου) Κόκκιν. Μὲ τὸ γράβαλο τραυᾶμε τ' ἀθράκια τοῦ φούρνου καὶ τὰ φέρνουμε βροστὰ 'ς τὸ στόμα τ' Μαργαρ. Συνών. σ ι δ ε ρ ο μ α γ κ ο ῦ ρ α, σ υ ν δ α ῦ λ ι σ τ ρ ο, φ ο υ ρ ν ε ῦ τ η ς, φ ο υ ρ ν ο μ α σ ι ά, φ ο υ ρ ν ό ξ υ λ ο, φ ο υ ρ ν ο σ ί δ ε ρ ο. 4) Τεκτονικὸν ἐργαλεῖον διὰ τὴν ἀνάμειξιν τοῦ πηλοῦ ἢ τῆς ἀσβέστου Λευκ. 5) Μηχανὴ φύρουσα τὴν σεμίγδαλιν Ζάκ.

γράβαλο τό, (II) Ἐρεικ. Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Κεφαλλ. γράβαλον Λεξ. Αἰν. γράβαλον Θεσσ. (Μυρόφυλλ.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀστακ. Γραν. Δωρ. Εὐρυταν. Καρπεν. Λεπεν. Ξηρόμ. Σπάρτ.) γράμπαλο Ἐρεικ. Ἰκαρ. (Εὐδελ.) γράφαλο Ἀνδρ. γράβανο Πάρ. γραμπάλα ἡ, Μῆλ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ρ ά β α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - α λ ο, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ. Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ., 8.

1) Ἀπότομος βράχος Ἀνδρ. 2) Λίθος ἐνσφηνωμένος εἰς

